

Vježbe 9

Nepravi integral s beskonačnim granicama

Neka je $f : [a, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ funkcija koja je integrabilna na svakom konačnom intervalu $[a, b]$. Ako postoji

$$L = \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_a^b f(x) dx,$$

onda L zovemo **nepravi integral** funkcije f na skupu $[a, +\infty)$ i pišemo

$$L = \int_a^{+\infty} f(x) dx$$

Ako L postoji kažemo da integral $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ konvergira, a u suprotnom da divergira.

$f : \langle -\infty, b] \rightarrow \mathbb{R}$

$$\int_{-\infty}^b f(x) dx = \lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^b f(x) dx$$

$f : \langle -\infty, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = \int_{-\infty}^c f(x) dx + \int_c^{+\infty} f(x) dx$$

1. Riješite sljedeće nepravne integrale:

a) $\int_{-\infty}^a e^x dx$

b) $\int_0^{+\infty} \frac{dx}{1+x^3}$

Kriteriji konvergencije nepravih integrala

1. kriterij konvergencije: Neka je $x \geq a$ i $0 < f(x) \leq g(x)$.

a) Ako $\int_a^{+\infty} g(x) dx$ konvergira, onda i $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ konvergira.

b) Ako $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ divergira, onda i $\int_a^{+\infty} g(x) dx$ divergira.

2. kriterij konvergencije: Ako postoji

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{g(x)} = k, \quad 0 < k < +\infty,$$

onda oba integrala $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ i $\int_a^{+\infty} g(x) dx$ zajedno ili divergiraju ili konvergiraju.

2. Ispitajte konvergenciju integrala:

a) $\int_a^{+\infty} \frac{dx}{x^\alpha}, a > 0, \alpha \in \mathbb{R}$

b) $\int_1^{+\infty} \frac{x^2}{x^4 - x + 1} dx$

c) $\int_0^{+\infty} \frac{x dx}{1 + x^2}$

d) $\int_a^{+\infty} \frac{dx}{x \ln^2 x}$

Nepravi integrali neomeđenih funkcija

Neka je f zadana na konačnom intervalu $[a, b]$ i neka je na njemu neomeđena ($\lim_{x \rightarrow c^-} f(x) = \pm\infty$ ili $\lim_{x \rightarrow c^+} f(x) = \pm\infty$).

$$\begin{aligned} \int_a^b f(x) dx &= \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx \\ &= \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^-} \int_a^{c+\varepsilon} f(x) dx + \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \int_{c+\varepsilon}^b f(x) dx \end{aligned}$$

Ako oba limesa postoje kažemo da integral $\int_a^b f(x) dx$ konvergira, a u suprotnom da divergira.

3. Izračunajte sljedeće nepravne integrale:

a) $\int_{-1}^0 \frac{dx}{x^2}$

b) $\int_0^{e^2} \frac{dx}{x \ln x}$

c) $\int_{-1}^1 \frac{3x^2 + 2}{\sqrt[3]{x^2}} dx$

d) $\int_0^{3a} \frac{2x}{(x^2 - a^2)^{\frac{2}{3}}} dx$

Primjene određenog integrala-računanje površine

4. Nađite površinu lika omeđenog parabolom $y = x^2$, pravcima $x = -1$, $x = 2$ i osi x .

5. Nađite površinu lika omeđenog parabolom $y = -x^2 + 2x$ i pravcem $y = -x$.

6. Izračunajte površinu lika omeđenog krivuljama $x^2 + y^2 = 2$ i $y = x^2$.

7. Izračunajte površinu lika omeđenog sinusoidom $y = \sin x$ i osi x za $x \in [0, 2\pi]$.
8. Izračunajte površinu omeđenu krivuljama $y = 4x - x^2$ i $y = 2x^2 - 5x$.
9. Izračunajte površinu lika omeđenog elipsom

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1.$$